

Balaton környéki posztglaciális üledékek vizsgálata geofizikai módszerekkel

Horváth Anita^{1,2} – Hámori Zoltán³
(¹ELTE Geofizikai Tsz. – ²TDE Kft. – ³Geomega Kft.)

Az ELTE Geofizikai Tanszékén az alkalmazott kutatás fontos területe a negyedidőszaki környezeti állapotok vizsgálatára történő kutatómódszerek kifejlesztése. OTKA Tudományos iskola keretében a Balaton környékén található tavi üledékek vizsgálata zajlik.

A Balaton nagyon fiatal, posztglaciális képződmény. Már Lóczy Lajos térképezéséből ismereteink vannak a tó maximális kiterjedéséről. A mai part mentén sorakoznak a hajdani tóhoz kapcsolódó öblök, berkek. A tó szabályozása révén ezek mára már többnyire mezőgazdasági területté alakultak.

Balatonlelle környékén multielektrodás egyenáramú szelvényezést végeztünk a posztglaciális, valamint az idősebb üledékek elhelyezkedésének vizsgálata céljából. A módszer a rétegek fajlagos ellenállásbeli különbségének kimutatásán alapul. A multielektrodás konfiguráció alkalmazásával praktikusán és gyorsan tudunk nagymennyiségű információt gyűjteni szelvény mentén a felszín alatti szerkezetek elektromos paramétereinek térbeli eloszlásáról. Az inverzió eredményeként robosztus képet kapunk a kutatandó geológiai szerkezetről. A szelvények mentén fúrasi mintavételezést végeztünk, s ennek rétegsorát, valamint korábbi vízkutató fúrások és penetrálások eredményeit használtuk a megfelelő modell felállításához.

Az előadás célja ezen vizsgálatok eredményeinek részletes bemutatása.